

Plenum

Torsdag 4.9.2025 kl. 16.00—20.14

2.3. Muntlig fråga om budgetförhandlingarna (Sofia Virta gröna)

Muntligt spörsmål MFT 106/2025 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Ledamot Virta, varsågod.

Debatt

16.11 **Sofia Virta vihr:** Arvoisa puhemies! Arvoisa pääministeri, vaikka te viittasitte siihen, miten Suomen taloutta hallitus kasvattaa ja suomalaisten tulisi kasvattaa puheenparrella, niin — aikaisempiin rasismikohuihin viitaten — teidän hallituksennehan puhuu teoin. Kun Suomessa leipäjonot kasvavat ja asunnottomuus lisääntyy, on teidän tekonne ollut työntää 27 000 lasta köyhyYTEEN. Kun Suomessa oppimistulokset laskevat eikä tuotavuus kehity talouskasvua turvaamaan, on teidän hallituksenne teko ollut leikata jopa puoli miljardia koulutuksesta. Kun asiantuntijat varoittavat, että tulevaisuudessa suomalaiset kotimaiset firmat eivät kasva, koska ei ole tekijöitä, on teidän hallituksenne teko vaikeuttaa maahanmuuttoa, syventää tulevaisuuden osaajapulaa. Kun ilmastokriisi etenee, te lisäätte päästöjä. Kun luontokato pahenee, te leikkaatte historiallisen paljon luonnonsuojelusta. Kun ihmiset eivät saa apua ja hoitoa, te pidennätte hoitojonoja, kaadatte rahaa yksityisille. Onko tässä mitään järkeä? Se on varmasti se tunne, mikä monilla suomalaisilla on. Kysynkin, arvon pääministeri, teiltä: voitteko te nyt luvata, että tämä rasismiriihen kaltainen sekoilu loppuu, että te löydätte yhteisymmärryksen sekä siitä, että jokainen tässä maassa on yhtä arvokas, [Puhemies koputtaa] että myös siitä, että talouden suunta ei käänny vain leikkaamalla ja jarruttamalla kasvua [Puhemies koputtaa] vaan niillä kuuluisilla teoilla?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.12 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tuossa tuli niin paljon kaikenlaisia syytöksiä, ja osa tuntui vähän vääriltäkin, [Sofia Virta: Mikä niistä?] että en edes yritä vastata niihin.

Mutta totean edelleen siis sen, että tämä maa ei kasva millään muulla kuin työllä ja yrittämisellä, ei millään muulla. Siksi hallitus on riihessään tehnyt päätöksiä, joilla suomalaisia työtä ja yrittämistä edistetään, kilpailukykyä parannetaan, ihmisille jää enemmän rahaa käteen palkastaan, saadaan investointeja Suomeen. Se on ainut tie, jotta me emme olisi jatkuvassa näivettymisen kierteessä. Jos me katsotaan noita velkalukuja, niin kun me ollaan sopeutettu ennätyselliset, historialliset kymmenen miljardia, niin me ollaan sillä estetty Suomen liukuminen hallitsemattomaan velkakierteeseen. Me saamme näillä sen velkaan-

Punkt i protokollet PR 73/2025 rd

tumisen kasvun tahtumaan, mutta seuraava hallitus ja seuraavat hallitukset joutuvat jatkaamaan tätä tiukkuuden linjaa, jotta se julkinen sektori ei uudelleen lähde siihen hallitsemattomaan velkaantumiseen. Ja siksi me tarvitaan Suomeen työpaikkoja, ja kuten kerroin, niitä toimia me tehdään.

Mutta me tarvitaan, kyllä, myöskin panoksia koulutukseen. Siksi OKM:n sektorin loppusumma on jo paljon korkeampi kuin silloin, kun me aloitettiin. Siksi tuotekehitykseen ja innovaatioihin [Puhemies koputtaa] käytetään miljardi euroa julkista rahaa tämän kauden aikana. [Puhemies koputtaa] Siksi perusopetukseen peruskouluissa panostetaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Krista Kiuru, olkaa hyvä.

16.13 Krista Kiuru sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Rasismi on itse asiassa aika erikoinen arvovalinta hallitukselta. Teillä eivät meinaa pysyä nämä mölyt mahassa. Pääministeri Orpo, näytti äsken, että te ette voineet antaa puheenvuoroa Riikka Purralle, koska te pelkäsitte, mitä hän sanoisi. [Naurua oikealta] Siltä se tänne katsomoon näyttää.

Pääministeri, tämä on vakava paikka, että te käytätte tällaisella hetkellä aikaanne siihen, että tämä porukka ei pysy aisoissa. Se kertoo tästä hallituksesta todella paljon. Tässä te olette vältelleet edustajien kysymyksiä. Me olemme hyvin huolissamme siitä, että työllisyyskehitys ja kasvu ovat menossa aivan väärään suuntaan, ja te käytätte teidän aikaanne tämäntyyppiseen, mihin te olette kaksi päivää saaneet aikaanne kulumaan. Pääministeri, nyt on vakava paikka. Te johdatte tätä maata, ja näyttö ei siltä näytä.

Nyt kysynkin teiltä: Aiotteko te saada työllisyyskehityksen ja kasvun kuntoon, ja aiotteko te todella sumuttaa suomalaisia vielä sillä, että kaikille on tulossa historialliset verojen kevennykset, [Puhemies koputtaa] koska te juuri itse todistitte, että näinhän ei ole? Hallituksen päätöksin kyllä, [Puhemies koputtaa] mutta kaikilla vaikutuksilla ei ole tulossa. Kysynkin: tuleeko kaikille vai ei?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.15 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Muistaakseni edellisellä kaudella vastaava riihi taisi kestää kuusi seitsemän päivää. [Välihuutoja]

Me tehtiin päätöksiä. Edellinen hallitus pystyi kasaamaan kokoon, vaikka velkaantuminen oli lähtenyt lujasti liikkeelle, noin 300 miljoonan euron leikkaukset yhteensä. [Juha Mäenpää: Älä unohda Uniperia!] Kymmenen miljardia — me saimme edellisen hallituksen jäljiltä täysin konkurssikypsän Suomen, jota me laitamme kuntoon, mutta se työ alkaa tuottamaan tulosta. Nyt jo nähdään, että työllisyyskehitys on lähtenyt kääntymään parempaan suuntaan. Ensi vuodelle ennustetaan jo selkeästi parempaa työllisyyttä, selkeästi parempaa talouden kasvua. Tämä on kääntymässä. [Timo Harakka: Satatuhatta uutta työpaikkaa?] Katsokaa ennusteita, kuunnelkaa niitä merkkejä, joita eri puolilta Suomea tulee. Meillä on lupa uskoa parempaan. Ilmeisesti ainoat, jotka pelkäävät, että talous ei lähde liikkeelle, olette te.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kurvinen, olkaa hyvä.

16.16 Antti Kurvinen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tahdon nyt huomauttaa pääministerille, että viime kaudella oli Ukrainan sota käynnissä ja sen lisäksi

Punkt i protokollet PR 73/2025 rd

oli korona, mutta ei se ollut kokoomukselle mikään peruste, [Sanna Antikainen: Selittää vain kolmanneksen!] ja me otimme paljon vähemmän velkaa silloin. Kyllähän tämä tällä viikolla ollut budjettiriihi, rasismiriihi, osoittaa sen, että te tulette siirtämään kaikki vaikeat talouden rakenteelliset, isot sopeutuspäätökset seuraavalle hallituskaudelle. Mutta siitä, puhemies, olen pääministerin kanssa samaa mieltä, että vaihtoehtoja pitää kyetä esittämään, ja olen teidän kanssanne siitä samaa mieltä, että SDP:n vaihtoehdot eivät minuaakaan oikein vakuuta. Sen sijaan keskusta on esittänyt kymmeniä, itse asiassa yli 50 keinoa, joilla kasvu voitaisiin saada käyntiin ja talouskasvu tuplattua. Me ollaan ehdotettu yhteisöveroreformia, eläkeikää saavuttavien työntekijöitten veroporkkanaa, rakennusosalalle veroporkkanaa, pienyritysten yrittäjävähennystä, kattoa päivärahalle ja samalla pakollisten vakuutusmaksujen keventämistä, elintarvikealan vientiedellytysten vahvistamista, kasvavien yritysten rahoituksen saatavuuden parantamista ynnä muuta, ja, pääministeri, hallitus on nauranut keskustan kasvuohjelmalle. [Eduskunnasta: Eikä ihme! — Puhemies koputtaa] Kysyn nyt, kun ollaan näin syvällä suossa: voisitteko te nyt ottaa edes jonkun keskustan keinon käyttöön?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.17 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Keskustalla on hyviä keinoja, ja keskustalla on ollut hyviä keinoja. Me ollaan toteutettu työreformia ja ollaan luettu tarkkaan Rukan hankien ajatuksia, kun työmarkkinoita on uudistettu ja sosiaaliturvaa on uudistettu. Jatkakaa samalla linjalla. Sieltä löytyy hyviäkin ajatuksia, millä yrittämiseen ja työntekoon tässä maassa kannustetaan. Kyllä me ollaan tehty koko ajan, mutta kun te ette tunnu niitä lukevan. Nyt juuri kerrottiin, että kun me teimme viime vuonna suurien investointien verotukimallin, niin hakemuksia tuli 54, yhteisarvoltaan yli 20 miljardia. Jos noista osakin lähtee liikkeelle ja toteutuu, se on huikea juttu, kuulkaa, Suomelle. Se voi tarkoittaa kymmeniätuhansia työpaikkoja, rakennusaikaisia työpaikkoja. Kävin Oulussa edustaja Tuppuraisen kanssa vihkimässä Stora Enson yli miljardin euron tehdasta. [Oikealta: Hienoa!] Minä kuulin hienoista investoinneista niin Raahessa, Vaasassa, eri puolilla, missä uskotaan siihen, että Suomi lähtee tässä liikkeelle, ja niitä investointeja tehdään. Ne perustuvat siihen, että me ollaan laitettu kilpailukykyä kuntoon. [Puhemies koputtaa] Ne perustuvat siihen, että me ollaan tehty oikeita asioita, ja niistä meitä myös kiitetään.